

Aan

Minister VWS, Minister LZS
CC: Staatssecretaris VWS

Deadline: 13 december
2022

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Programma Duurzame Zorg

Opgesteld door

nota

Kabinetsreactie Gezondheidsraadadvies 'Verduurzaming
van hulpmiddelen in de zorg'

3-12-22

Datum

10 oktober 2022

Kenmerk

3471050-1040003-PDZ

Zaaknummer

1040003

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

Op 13 september j.l. bood de Gezondheidsraad de minister van VWS haar advies 'Verduurzaming van hulpmiddelen in de zorg'¹ (bijlage 1) aan. Voor u ligt nu de kabinetsreactie op dit advies (bijlage 2) dat na uw akkoord namens de minister van VWS en de minister voor LZS aan de Tweede Kamer aangeboden zal worden.

2. Geadviseerd besluit

Beide ministers ondertekenen de kabinetsreactie op het Gezondheidsraadadvies 'Verduurzaming van hulpmiddelen in de zorg' en stemmen in met verzending ervan aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In de kabinetsreactie volgt na een algemene inleiding de appreciatie van de zeven afzonderlijke aanbevelingen:

- Expliciteer duurzaamheid als waarde van goede zorg en ontwikkel een afwegingskader daarvoor;
- Veranker duurzaamheid in de gehele organisatiestructuur van zorginstellingen;
- Waarborg het meewegen van duurzaamheid in medische richtlijnen, standaarden en verzekerde zorg;
- Ontwikkel een interdepartementale beleidsagenda voor verduurzaming van hulpmiddelen;
- Stel wettelijke eisen op het gebied van duurzaamheid;
- Zet in op innovatie van producten en van diensten voor hergebruik, herverwerking en afvalverwerking om het transitieproces te versnellen;
- Faciliteer onderzoek naar duurzame producten en processen en monitor de milieu-impact.

Alle aanbevelingen zijn overgenomen. Per aanbeveling wordt een toelichting gegeven op wat er reeds speelt op dat vlak, en wat er mogelijk opgepakt gaat worden.

4. Toelichting

Het Gezondheidsraadadvies werd opgesteld op verzoek van de toenmalige minister voor Medische Zorg en Sport, Tamara van Ark. De adviesaanvraag is opgenomen in het "werkprogramma Gezondheidsraad 2021" dat op 15 september 2020 werd gepubliceerd. In 2021 en 2022 hebben de werkzaamheden

¹ Download [hier](#) te vinden op website Gezondheidsraad

plaatsgevonden. Na ontvangst van het advies op 13 september jl. is er in afstemming met het MTDGCZ een schrijfteam ingericht bestaande uit de betreffende beleidsdirecties van ministerie van VWS met tevens betrokkenheid vanuit de departementen IenW, EZK en SZW. Het schrijfteam was verantwoordelijk voor het aanleveren van de inhoudelijke reacties. De coördinatie van de totstandkoming van de kabinetsreactie lag bij Programma Duurzame Zorg. In de Kamerbrief Verduurzaming van de zorg die MVWS 4 november jl. aan de Tweede Kamer verstuurde², gaf deze aan dat de aanbevelingen aansluiten bij de doelen, ambities en afspraken zoals o.m. opgenomen in de GDDZ3.0, en kondigt hij onderhevige inhoudelijke kabinetsreactie aan.

Datum

10 oktober 2022

Kenmerk

3471050-1040003-PDZ

a. Draagvlak politiek

Het verzoek om een advies over de verduurzaming van hulpmiddelen in de zorg heeft plaats in een context waarin er, primair vanuit het veld, steeds meer aandacht is voor de milieupact van de zorgsector. De gewenste verduurzaming is in lijn met het Coalitieakkoord en onderhevige beleidsprogramma's t.a.v. het klimaat. Het is de afgelopen jaren verder aangejaagd door de Green Deal Duurzame Zorg (waar de Rijksoverheid medeondertekenaar en facilitator van is) en komt terug in het Integraal Zorgakkoord.

Ook de aandacht vanuit de Tweede Kamer voor de Kabinetsreactie is zichtbaar. Met o.a. het actieplan terugdringen disposables van lid Van den Berg³ is vanuit de Tweede Kamer het belang het terugdringen van hulpmiddelen van de zorg aangegeven. Meer recentelijk tijdens de begrotingsbehandeling van 18 tot 20 oktober heeft lid Van Esch van de PvdD een motie ingediend tot het overnemen van alle aanbevelingen van het betreffende Gezondheidsraadadvies. jl.⁴.

Op internationaal niveau heeft dit kabinet haar ambities op het gebied van vergroening van de zorgsector uitgesproken. Deze liggen in lijn met de Europese Green Deal. De voormalige minister van VWS (De Jonge) heeft, naast de Ostrava-declaratie in 2017, tijdens de COP 26 van november 2021 toegezegd om zich in te zetten op *sustainable and climate resilient healthcare systems*. Het Gezondheidsraadadvies en het RIVM onderzoeksrapport zijn bouwstenen waarop de overheid en sector kunnen voortbouwen voor de invulling van het COP26-commitment.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- Het Gezondheidsraadadvies is publiekelijk aangeboden aan de minister van VWS en gedeeld via de communicatiekanalen van de Gezondheidsraad.
- Steeds meer professionals en zorgorganisaties maken zich zorgen over de gevolgen van klimaatverandering voor de volksgezondheid. En steeds meer professionals en zorgorganisaties willen de eigen impact van de zorgsector verminderen. De Green Deal Duurzame Zorg 2.0 is inmiddels door 330 brancheverenigingen en organisaties uit de zorgsector ondertekend.
- De noodzaak tot verduurzamen wordt steeds groter en de sector kijkt steeds nadrukkelijker naar VWS om 'regie te nemen'. Daadwerkelijk (kunnen) verduurzamen overstijgt de individuele bedrijfsvoering en vraagt ook iets in de keten en van het 'stelsel'.

c. Financiële en personele gevolgen

² Kamerbrief met kenmerk 3456277-1038475-PDZ

³ [Link naar download](#) dd. 14-11-2022

⁴ 36200-XVI-80 Motie van het lid Van Esch

De uitvoering van beleid dat volgt uit aanbevelingen van het Gezondheidsraadadvies wordt belegd bij betreffende directies. Daarmee zijn er geen extra financiële gevolgen voorzien.

Datum

10 oktober 2022

Kenmerk

3471050-1040003-PDZ

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Zoals in de inleiding van de Kabinetsreactie is aangegeven, rust op de Nederlandse overheid de zorgplicht om maatregelen te treffen om gevaarlijke klimaatverandering tegen te gaan. Dit volgt onder andere uit de Grondwet, de mensenrechten verdragen en de Urgenda-zaak. WJZ heeft op de kabinetsreactie toetsend meegelezen. We kunnen niet uitsluiten dat er toch discussie ontstaat en media-aandacht komt over of wat VWS doet voldoende (dwingend) is en ook snel genoeg resultaat oplevert.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

- De reactie is afgestemd in het MT DGLZ (7 november jl.) en MTDGCZ (8 november jl.) en in de Bestuursraad van VWS (25 november jl.);
- Het RIVM heeft integraal meegelezen en input geleverd op aanbeveling 6.7;
- Vanuit het veld heeft het Nederlandse Normalisatie Instituut (NEN) meegelezen op aanbeveling 6.5 en 6.6;
- Er heeft interdepartementaal afstemming plaatsgevonden met ministeries IenW, EZK en SZW op ambtelijk (management-)niveau.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

We zeggen toe om op een later moment te informeren over de uitkomst van de verkenning of en hoe een Transitieagenda Zorg kan worden ingericht, volgend op verzending van het Nationaal Programma Circulaire Economie. Ook zeggen we toe om in het najaar 2023 de Kamer te informeren over een brede wetsverkenning die we zullen uitvoeren op zoek naar mogelijkheden ter bevordering van verduurzaming van de zorg.

h. Fraudetoets

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.